

Roma'daki İngiliz Büyükelçiliği Bombalaması, 1946: Cesur Bir Siyasi Şiddet Eylemi

31 Ekim 1946'da, Roma'daki Porta Pia'da bulunan İngiliz Büyükelçiliği, yıkıcı bir patlamayla sarsıldı ve bu olay, revizyonist Siyonist paramiliter grup Irgun Zvai Leumi tarafından yürütülen siyasi şiddet kampanyasında önemli bir tırmanışa işaret etti. Avrupa topraklarında İngiliz personele karşı Irgun tarafından gerçekleştirilen bu türdeki ilk terörist saldırı, grubun, Filistin Mandası'na Yahudi göçünü kısıtlayan İngiliz politikalarına meydan okuma kararlılığını vurguladı. Bombalama iki kişiyi yaraladı, büyükelçiliğin konut kanadına onarılmaz hasar verdi ve uluslararası toplumda şok dalgaları yaratarak Filistin Yahudi mücadelesinin küresel erişimini gözler önüne serdi.

Arka Plan: Irgun ve Filistin Mücadelesi

Menachem Begin liderliğindeki Irgun, Filistin'de bir Yahudi devleti kurmaya adanmış militan bir örgüttü. 1930'larda kurulan grup, daha ılımlı olan Haganah'tan ayrılarak İngiliz yönetimine karşı silahlı direnişi savundu. 1939 tarihli İngiliz Beyaz Kitabı, Yahudi göçünü ciddi şekilde kısıtlayan bir belge olarak Irgun için bir dönüm noktasıydı, özellikle Holokost haberleri bir Yahudi vatanına olan acil ihtiyacı vurgularken. 1944'ten itibaren Begin'in liderliğinde Irgun, şiddet kampanyasını yeniden başlattı ve politika değişikliğini zorlamak için İngiliz tesislerini hedef aldı.

Roma'daki İngiliz Büyükelçiliği, Irgun'un "Yahudi karşıtı entrikaların" merkezi olduğuna inandığı ve Filistin'e yasadışı Yahudi göçünü (Aliyah Bet) engellediği için hedef seçildi. O dönemde, çoğu Holokost'tan sağ kurtulan binlerce Yahudi mülteci, İtalya da dahil olmak üzere Avrupa genelinde yerinden edilmiş kişiler kamplarında barınıyordu ve Irgun burada üye toplamak için verimli bir zemin buldu.

Saldırı: Planlama ve Uygulama

Bombalama, Irgun ajanları tarafından titizlikle planlandı ve yerel anti-faşist direniş gruplarının ve revizyonist Siyonist bir örgüt olan Betar gençlik hareketi üyelerinin desteğiyle İtalya'da bir ağ kuruldu. Mart 1946'da, Dov Gurwitz ve Tiburzio Deitel gibi mülteciler de dahil olmak üzere Irgun üyeleri, Roma'daki Via Sicilia'da, Müttefik istihbarat ofislerine yakın bir yerde, operasyonları koordine etmek için bir paravan ofis kurdu. Ayrıca, Tricase ve Ladispoli'de sabotaj görevleri için yeni üyeleri hazırlamak üzere iki komando eğitim okulu kuruldu.

31 Ekim 1946 gecesi, Irgun ajanları iki gruba ayrıldı. Bir grup, İngiliz Konsolosluğu'nun duvarına büyük bir gamalı haç çizdi; bu, İngiliz politikalarını Nazi baskısıyla eşitlemeyi

amaçlayan provokatif bir eylemdi. İkinci grup, Via XX Settembre'deki büyükelçiliğin ana giriş merdivenlerine, zamanlayıcılarla donatılmış 40 kilogram TNT içeren iki bavul yerleştirdi. Bir şoför şüpheli bavulları fark etti ve bunları bildirmek için binaya girdi, ancak herhangi bir önlem alınmadan patlayıcılar infilak etti ve önemli bir yıkıma neden oldu. Büyükelçiliğin konut bölümü onarılamayacak şekilde tahrip oldu, ancak neyse ki sadece iki kişi yaralandı. Önemli bir hedef olan Büyükelçi Noel Charles, izinli olduğu için saldırıdan kurtuldu.

Sonrası: Soruşturmalar ve Tutuklamalar

Saldırı, hızla Filistin Mandası'ndan gelen yabancı militanlara atfedildi. İngiliz hükümetinin baskısı altında, İtalyan polisi, Carabinieri ve Müttefik güçleri, Betar üyeleri ve Irgun ile bağlantılı olduğundan şüphelenilen Yahudi mültecilere yönelik bir baskın başlattı. Bombalamadan kısa süre sonra üç şüpheli yakalandı, bunu 4 Kasım'da iki kişi daha izledi. Aralık ayında, Roma'da bir Irgun sabotaj okulunun keşfedilmesiyle önemli bir ilerleme kaydedildi; yetkililer burada tabancalar, mühimmat, el bombaları ve eğitim materyalleri ele geçirdi. Yakalananlar arasında Dov Gurwitz, Tiburzio Deitel, Michael Braun, David Viten ve kilit bir ajan olan Tavin vardı.

Dikkat çekici bir tutuklu, Menachem Begin'in çocukluk arkadaşı Israel (Ze'ev) Epstein, 27 Aralık 1946'da gözaltından kaçmaya çalıştı ancak bu girişim sırasında vurularak öldürüldü. İngilizler, şüphelilerin Eritre'deki ceza kamplarına iade edilmesini talep etti, ancak hepsi transfer edilmedi. Aralık 1946'ya kadar, yakalanan sekiz kişiden beşi serbest bırakıldı ve American League for a Free Palestine, kalan mahkumların özgürlüğü için umutlarını dile getirdi.

Başlangıçta şaşkına dönen İtalyan yetkililer, alternatif teorileri de araştırdı. Bazı İtalyan gazeteleri "Siyonist teröristler" hakkında spekülasyon yaptı; bu iddia, İtalya'daki Yahudi Ajansı'ndan Dr. Umberto Nachon tarafından şiddetle reddedildi. Nachon, Yahudilerin böyle bir eyleme motive olmayacağını ve İngilizlerin birçok küresel düşmanı olduğunu savundu. 1948 yılına ait arşiv kayıtları, daha sonra İtalyan Komünist Partisi'nin katılımına dair şüpheleri ortaya çıkardı, ancak bu teoriyi destekleyen kesin bir kanıt bulunmadı.

Etki ve Miras

Bombalama, geniş kapsamlı sonuçlar doğurdu. MI5'ten David Petrie'nin Mayıs 1946'da dile getirdiği, Yahudi terörizminin Filistin'in ötesine yayılacağı korkularını doğruladı. Saldırı, İngilizleri küçük düşürdü ve İtalya'yı daha sıkı göçmen kontrolleri uygulamaya ve mülteciler için 31 Mart 1947 tarihine kadar bir kayıt zorunluluğu getirmeye zorladı. İtalya'daki Irgun operasyonları kesintiye uğradı ve onları diğer Avrupa başkentlerine taşınmaya zorladı; burada, örneğin Viyana'daki İngiliz askeri karargahı olan Sacher Oteli'ne yapılan bombalı saldırı gibi eylemlerine devam ettiler.

Bombalama, Anglo-İtalyan ilişkilerini de gerdi ve Birleşik Krallık'ta antisemitik duyguları körükledi; halk, saldırının cesaretiyle mücadele etti. Yahudi Ajansı liderleri bombalamayı kınadı ve Irgun'un taktiklerinden uzaklaştı, ancak olay, Yahudi direniş hareketlerinin

parçalanmış doğasını vurguladı. İtalyan tarihi Furio Biagini, daha sonra Irgun'un cesur eylemlerinin, Lehi ve Haganah ile birlikte, İngiltere'nin 1948'de Filistin'den nihai çekilmesine katkıda bulunduğunu ve Yahudi Ajansı'nın diplomatik çabalarını tamamladığını savundu.

Saldırının fiziksel izleri devam etti. 19. yüzyılda İngilizler tarafından satın alınan büyükelçilik binası, o kadar ağır hasar gördü ki, Sir Basil Spence tarafından tasarlanan ve 1971'de açılan yeni bir yapıyla değiştirildi. İtalyan hükümeti, büyükelçilik personeli için San Giovanni'deki Rus prensesi Zinaida Volkonskaya'nın eski ikametgahında geçici konaklama sağladı; bu bina, İngiltere tarafından 1951'de resmi olarak satın alındı.

Sonuç

1946'daki Roma İngiliz Büyükelçiliği bombalaması, Irgun'un İngiliz kolonyal politikalarına karşı kampanyasında önemli bir an oldu. Grup, Filistin'in ötesine güç yansıtmaya ve savaş sonrası Avrupa'nın kaosunu hedeflerini ilerletmek için kullanma yeteneğini gösterdi. Saldırı, anında sınırlı bir başarı elde etse de, Siyonist davayı dünya sahnesinde güçlendirdi ve 1948'de İsrail'in kurulmasına yol açan baskılara katkıda bulundu. Ancak, siyasi şiddetin ahlaki ve stratejik karmaşıklıklarını da vurguladı ve tarihçiler ile politika yapımcılar arasında tartışmaları ateşlemeye devam eden tartışmalı bir miras bıraktı.